

עבודת ק"ץ במתמטיקה לעולים מכיתה י' לכיתה יא' ברמת 5 יח"ל

לתלמידי 5 יח"ל:

להלן רשימת התרגילים מספרי הלימוד לכיתה יא' שאלון 571 בני גורן כרכים ב-1, ב-2. בנוסף, מצורפות שאלות בנושאים שונים בהמשך העבודה.

יש לפתור את כל התרגילים על גבי **דפי פוליו משובצים** באופן מלא, מסודר ומנומק.

לכל השאלות בגיאומטריה ובטריגונומטריה – חובה להעתיק את השרטוטים.

את הפתרונות יש לאגוד בתיקיית פלסטיק לדפי פוליו עם חזית שקופה, **יש לציין את שם התלמיד** להגיש בשבוע הראשון לתחילת הלימודים.

כשבוע אחרי תחילת שנת הלימודים יערך מבחן שיכלול נושאים שניתנו בעבודת הק"ץ, כולל הנושאים ללמידה עצמית שבהמשך העבודה!

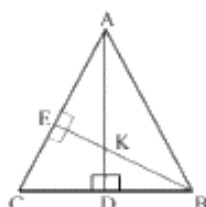
ציון המבחן יקבע אם התלמיד/ה מתאימים לרמת 5 יח"ל.

שאלות	עמודים	הנושא	
7, 9, 16, 17, 13, 14, 43, 44, 29, 30, 64, 65,66, 38,39, 40, 68, 69, 76, 79,9,10,11	השאלות מצורפות בהמשך העבודה בעמוד הבא ומסומנות בעיגול	טריגו במשולש ישר זווית, משפט סינוסים, משפט קוסינוסים, שטחים.	טריגונומטריה
3,6,7,8,9,10,12,14,23	76-77	פונקציה רציונלית (מנה)	חשבון דיפרנציאלי בני גורן – כרך ב-2
42,44,45,51,53	87-91		
1,3,9,11,13,14,16,19,21,23,25,26	102-109		
1א-ד,3א,4א	257		
2,3,6,8,9,10,17,18,19א,20,24,25	145-148	פונקציית שורש	
1,2	154		
1,5	155-156		

בהצלחה

וחופשה נעימה!

טריגונומטריה

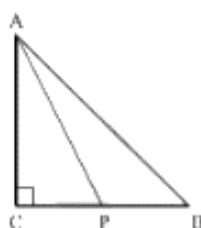

7. במשולש שווה-שוקיים $(AB = AC)$, AD ו- BE הם הגבהים היוצאים בהתאמה מהקדקודים A ו- B , ונפגשים בנקודה K . אורך שוק המשולש AB הוא 32.5 ס"מ וזווית הבסיס C היא 62.2° . חשב את אורך הקטעים BK ו- KE .

תשובה: 17.14 ס"מ, 9.681 ס"מ.

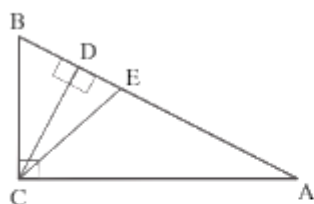
8. היקפו של משולש שווה-צלעות הוא 36 ס"מ. חשב את אורך התיכון במשולש.

תשובה: 10.39 ס"מ.

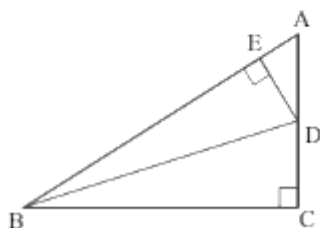
9. ABC הוא משולש ישר-זווית $(\angle C = 90^\circ)$ ושווה-שוקיים $(CA = CB)$. אורך היתר AB הוא 21 ס"מ. AP הוא תיכון לניצב BC . חשב את הזווית BAP .

תשובה: 18.43° .

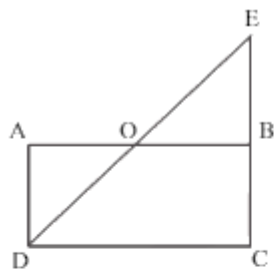
16. ABC הוא משולש ישר-זווית $(\angle C = 90^\circ)$. CD גובה ליתר ו- CE חוצה את הזווית $\angle ACB$. נתון: $\angle ABC = \beta$, $BC = m$, $(\beta > 45^\circ)$. הבע באמצעות m ו- β את אורך הקטע AE .

תשובה: $m \sin \beta [\tan \beta - \tan(\beta - 45^\circ)]$.

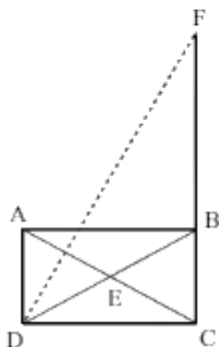
17. במשולש ישר-זווית ABC $(\angle C = 90^\circ)$ נתון: $\angle ABC = \beta$, $BC = m$. BD חוצה את הזווית ABC , $DE \perp AB$. הבע על-ידי m ו- β את אורך הקטע AE .

תשובה: $\frac{m \tan \beta \sin \frac{\beta}{2}}{\cos \frac{\beta}{2}}$.

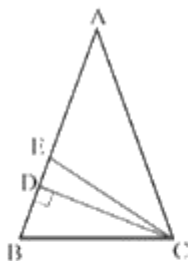
13 הנקודה O נמצאת על הצלע AB של מלבן ABCD. המשך הקטע DO חותך את המשך הצלע CB בנקודה E. נתון: $DE = 16$ ס"מ, $BE = 6$ ס"מ, $\angle EOB = 40^\circ$. חשב את שטח המלבן.

תשובה: 52.52 סמ"ר.

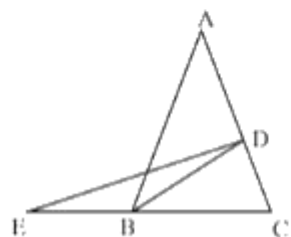
14 אלכסוני המלבן ABCD נפגשים בנקודה E. הנקודה F נמצאת על המשך הצלע CB כך שמתקיים $AC = BF$. נתון: $\angle DEC = 124^\circ$, $BC = 6$ ס"מ. א. חשב את הזווית $\angle DFC$. ב. חשב את אורך הקטע DF.

תשובה: א. 31° . ב. 21.91 ס"מ.

29 המשולש ABC הוא שווה-שוקיים ($AB = AC$). CD הוא הגובה לשוק AB, ו-CE הוא חוצה הזווית של זווית הבסיס ACB. נתון: $\angle ABC = 74^\circ$, $AE = 8$ ס"מ. חשב את אורך הקטע DE.

תשובה: 2.524 ס"מ.

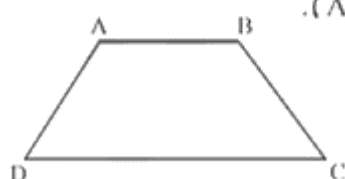

30 המשולש ABC הוא שווה-שוקיים ($AB = AC$). נתון: $\angle ACB = 67^\circ$, $CB = 8.5$ ס"מ. BD הוא חוצה הזווית של $\angle ABC$. E על המשך CB, $\angle DEB = 20^\circ$. חשב את אורך הקטע BE.

תשובה: 5.431 ס"מ.

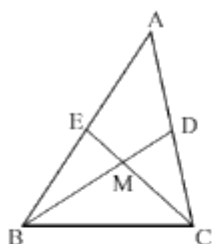
- 43) בטרפז שווה-שוקיים $ABCD$ ($AD = BC$, $AB \parallel DC$), נתון: $AB = 10$ ס"מ, $DC = 5$ ס"מ, $BC = 4$ ס"מ.
א. חשב את הזוויות DAB ו- DBA .
ב. אלכסוני הטרפז נפגשים בנקודה O .
חשב את המרחק בין הנקודה O לבין כל אחד מבסיסי הטרפז.

תשובה: א. 51.32° , 22.60° . ב. 2.082 ס"מ, 1.041 ס"מ.

- 44) $ABCD$ טרפז שווה-שוקיים ($AD = BC$, $AB \parallel DC$).
הבסיס הקטן AB שווה לשוק.
נתון: $\angle ADC = \alpha$, $AB = k$.
הבע באמצעות k ו- α
את היקף הטרפז ואת שטחו.

תשובה: $4k + 2k \cos \alpha$, $k^2 \sin \alpha (1 + \cos \alpha)$.

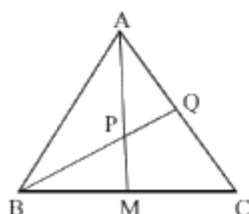

- 38) BD ו- CE הם התיכונים לצלעות AC ו- AB במשולש ABC . נתון: $BC = 16$ ס"מ, $BD = 18$ ס"מ, $CE = 15$ ס"מ.
חשב את גודל הזווית MBC .

תשובה: 38.62° .

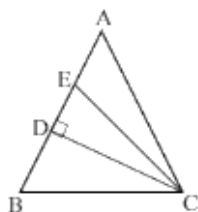
- 39) אורך אחת הצלעות במשולש הוא 11 ס"מ ואורכי התיכונים לשתי הצלעות האחרות הם 12 ס"מ ו-9 ס"מ.
חשב את אורכן של שתי הצלעות האחרות.

תשובה: 15.81 ס"מ, 12.88 ס"מ.

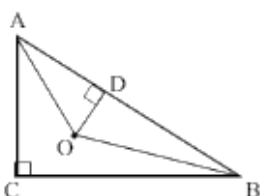
- 40) AM ו- BQ הם תיכונים במשולש ABC . נתון: $AM = 36$ ס"מ, $BQ = 39$ ס"מ, $\angle BPM = 64^\circ$.
א. חשב את היקף המרובע $PMCQ$.
ב. חשב את שטח המשולש ABC .

תשובה: א. 70.09 ס"מ. ב. 841.3 סמ"ר.

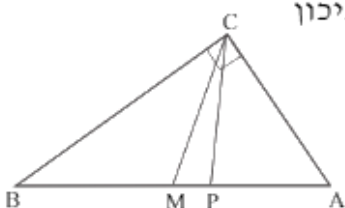
64. ABC הוא משולש שווה-שוקיים ($AB=AC$) שבו זווית הבסיס היא β ($\beta > 60^\circ$).
 CD הוא הגובה לשוק AB ו- CE הוא חוצה-הזווית של $\angle ACD$. נתון: $AE=k$.
 הבע את אורך הקטע DE באמצעות k ו- β .

תשובה: $k \sin 2\beta$.

65. במשולש ישר-זווית ABC ($\angle C = 90^\circ$), הנקודה O היא מפגש חוצי-הזוויות של המשולש.
 OD מאונך ליתר AB (ראה ציור).
 נתון: $\angle CAB = 2\alpha$, $AB=c$.
 הבע את OD באמצעות c ו- α .

תשובה: $\frac{c \sin \alpha \sin(45^\circ - \alpha)}{\sin 135^\circ} = \sqrt{2} c \sin \alpha \sin(45^\circ - \alpha)$.

66. במשולש ישר-זווית ABC ($\angle C = 90^\circ$), תיכון CM ליתר AB ו- CP הוא חוצה הזווית הישרה.
 נתון: $\angle CAB = \alpha$, $AB=c$ ($\alpha > 45^\circ$).
 הבע את אורך הקטע MP באמצעות c ו- α .

תשובה: $\frac{c \sin(\alpha - 45^\circ)}{2 \sin(45^\circ + \alpha)}$.

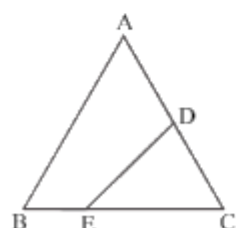
76. במשולש ABC נתון: $AB=6$, $AC=7$, $\angle A = \alpha$.
 הבע באמצעות α את אורך הצלע BC .

תשובה: $\sqrt{85 - 84 \cos \alpha}$.

77. במשולש שווה-שוקיים שווה אורך השוק ל- k וזווית הראש ל- α .
 הבע את אורך התיכון לשוק באמצעות k ו- α .

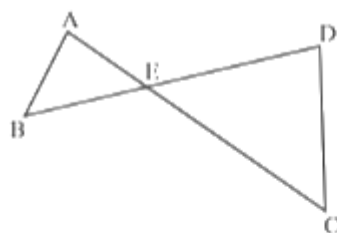
תשובה: $k \sqrt{1 - \frac{1}{4} \cos \alpha}$.

78. במשולש ABC נתון: $AB=2a$, $AC=a-2$, $BC=\sqrt{3a^2+4}$, $a > 2$.
 הוכח: $\angle BAC = 60^\circ$.

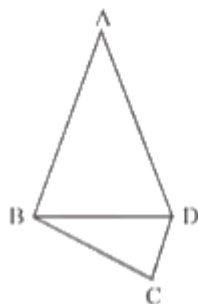
79. ABC הוא משולש שווה-שוקיים ($AB=AC$).
 D היא נקודה על השוק AC , כך ש- $AD=DC$.
 E היא נקודה על הבסיס BC , כך ש- $CE=2BE$.
 הבע באמצעות השוק b והבסיס a :
 א. את הקוסינוס של זווית ACB .
 ב. את אורך הקטע DE .

תשובה: א. $\frac{a}{2b}$. ב. $\sqrt{\frac{a^2}{9} + \frac{b^2}{4}}$.

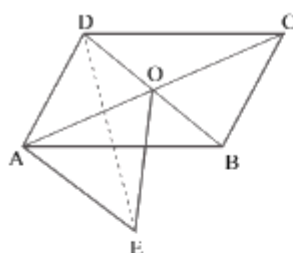
68. הקטעים AC ו-BD נחתכים בנקודה E.
נתון: $AE = 6$ ס"מ, $BE = 8$ ס"מ,
 $DE = 10$ ס"מ, $CE = 16$ ס"מ, $DC = 2AB$.
חשב את הזווית AEB.

תשובה: 46.57° .

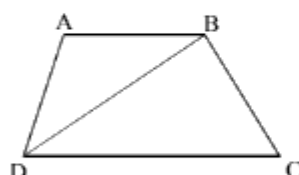
69. במרובע ABCD נתון: $DC = 3$ ס"מ,
 $AD = 12$ ס"מ, $BC = 6$ ס"מ,
 $BA = 2BD$, $\angle DAB = \angle DBC = \alpha$.
א. חשב את אורך האלכסון BD.
ב. חשב את גודל הזווית α .

תשובה: א. 6 ס"מ. ב. 28.96° .

9. נתונה מקבילית ABCD. אורכי האלכסונים
הם $BD = 40$ ס"מ, $AC = 50$ ס"מ.
אורך הצלע הקטנה הוא $AD = 18$ ס"מ.
על חצי האלכסון AO בנו משולש
שווה-צלעות AOE. חשב את אורך הקטע DE.

תשובה: 35.95 ס"מ.

10. ABCD הוא טרפז ($AB \parallel CD$).
נתון: $AB = 6$ ס"מ, $BD = 9$ ס"מ,
 $BC = 1.2AD$, $DC = 11$ ס"מ.
חשב את הזווית BDC.

תשובה: 37.9° .

11. אחת הצלעות במקבילית גדולה פי שניים מהצלע האחרת. אורך האלכסון
הקצר הוא $5\sqrt{3}$ ס"מ ואורך האלכסון הארוך הוא $5\sqrt{7}$ ס"מ.
חשב את הזווית החדה של המקבילית.

תשובה: 60° .

העבודה מורכבת משאלות נבחרות מתוך האתר bagrut.gool.co.il.

לרוב התרגילים בעבודה קיים **פתרון מלא בסרטון** אשר תוכלו לצפות בו על מנת להעשיר את הבנתכם. יש לפתור את התרגילים בעצמכם, ורק אם נתקעתם לגשת לסרטון. על מנת לגשת לסרטון תוכלו לסרוק את קוד ה-QR בצידו, או ללחוץ על הקוד במידה ובידיכם עותק דיגיטלי של העבודה.

בעבודה שני פרקים ללמידה עצמית, פרק האינדוקציה ופרק מתחום הטריגונומטריה שנקרא המעגל הטריגונומטרי, נושאים אותם לומדים בתחילת כיתה י"א. עליכם ללמוד את הפרקים האלה לפני תחילת שנת הלימודים.

תוכן העניינים:

3.....	פונקציית פולינום:
3.....	חקירה:
4.....	פונקציה זוגית ואי זוגית:
6.....	תשובות סופיות:
8.....	פונקציית שורש:
8.....	חקירה:
9.....	תשובות סופיות:
10.....	פונקציית מנה:
10.....	חקירה:
11.....	תשובות סופיות:

18.....	גיאומטריה - פרופורציה ודמיון:
18.....	משפט תאלס:
20.....	משפט חוצה הזווית:
21.....	דמיון משולשים:
23.....	תשובות סופיות:
24.....	טריגונומטריה במישור:
24.....	משפט הסינוסים והקוסינוסים:
26.....	שטחים:
28.....	תשובות סופיות:

משימות לימוד עצמי 29.....

29.....	משימת לימוד 1 – אינדוקציה מתמטית:
31.....	תשובות סופיות:
33.....	משימת לימוד 2 – מעגל היחידה:
39.....	תשובות סופיות:

פונקציית פולינום:

חקירה:

(1) חקרו את הפונקציות הבאות לפי הסעיפים הבאים:

- תחום הגדרה.
- מציאת נקודות הקיצון של הפונקציה.
- קביעת סוג הקיצון ומציאת תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- מציאת נקודות החיתוך של גרף הפונקציה עם הצירים (במידה ויש).
- סרטוט סקיצה של גרף הפונקציה.

א. $y = x^4 - 10x^2 + 9$

ב. $y = x(x-12)(2x-9)$

ג. $y = (6-x)^8$

(2) נתונה הפונקציה: $f(x) = 2x^3 - 3ax^2 + 54x - 50$

- לאילו ערכים של הפרמטר a , עולה הפונקציה בכל תחום הגדרתה?
- הציבו $a = 6$ בפונקציה וחקרו אותה לפי הסעיפים הבאים:
תחום הגדרה, נקודות קיצון, תחומי עלייה וירידה, נקודת חיתוך עם ציר ה- y , סרטוט.

(3) נתונה הפונקציה: $y = (x-3)(2-x)^2$

- מצאו את נקודות הקיצון של הפונקציה וקבעו את סוגן.
- כתבו את תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- מצאו את נקודות החיתוך של הפונקציה עם הצירים.
- סרטוט סקיצה של גרף הפונקציה.

(4) נתונה הפונקציה: $a > -6, y = 2x^2(x+a)^2$

- ידוע שלפונקציה יש נקודת קיצון שבה $x = 4$.
- מצאו את הפרמטר a וכתבו את הפונקציה.
- האם יש לפונקציה עוד נקודות קיצון? אם כן, מצאו אותן.
- כתבו את תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- מצאו האם יש לפונקציה נקודות חיתוך עם הצירים.
- סרטוט סקיצה של גרף הפונקציה וכתבו את תחומי החיוביות והשליליות שלה.

פונקציה זוגית ואי זוגית:

1) קבעו אלו מהפונקציות הבאות הן זוגיות/אי-זוגיות לא זו ולא זו:

ב. $f(x) = 3x^2$

א. $f(x) = 3x - 5$

ד. $f(x) = x^3 - 2x^2$

ג. $f(x) = 2x^3$

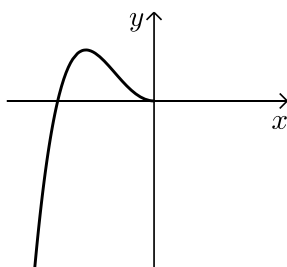
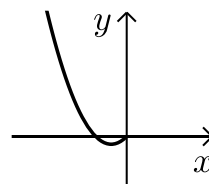
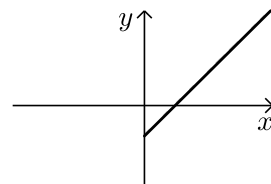
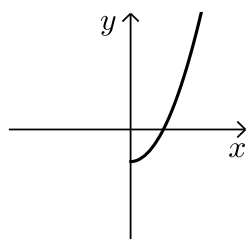
ו. $f(x) = 4x^5 - 3x^3 - 1$

ה. $f(x) = 4x^4 - 3x^2 + 1$

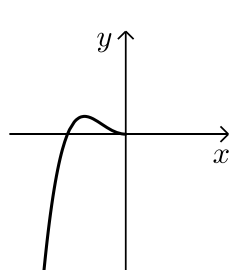
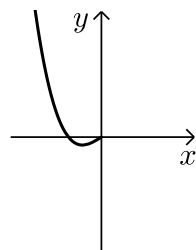
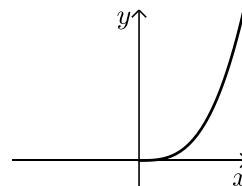
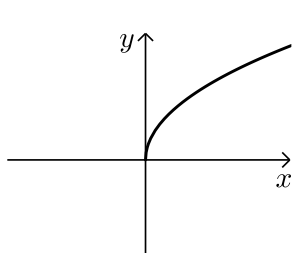
2) הפונקציות המסורטטות להלן מוגדרות לכל x .

השלימו את ציור הגרף של הפונקציה כך שתתקבל פונקציה זוגית:

3) הפונקציות המסורטטות להלן מוגדרות לכל x .

השלימו את ציור הגרף של הפונקציה כך שתתקבל פונקציה אי-זוגית:

(4) לפניכם הפונקציה: $f(x) = -2x^6 + 3x^4 + a$, פרמטר a .

ידוע כי לפונקציה ערך מירבי של 1.

א. מצאו את a וכתבו את הפונקציה $f(x)$.

ב. חקרו את הפונקציה בתחום: $[-2; 0]$ לפי הסעיפים הבאים:

כתיבת תחום הגדרה, מציאת נקודות חיתוך עם הצירים,

מציאת נקודות קיצון וסיווגן, כתיבת תחומי עלייה וירידה, סרטוט סקיצה.

ג. האם הפונקציה היא זוגית? אי-זוגית? לא זה ולא זה?

נמקו באמצעות חישוב מתאים.

ד. הסתמכו על ממצאיכם מהסעיפים הקודמים וסרטטו את גרף הפונקציה

בתחום: $[-2; 2]$.

(5) נתונה הפונקציה הבאה: $f(x) = 3x^3 - 9x$.

א. חקרו את הפונקציה בתחום: $[0; 5]$ לפי הסעיפים הבאים:

כתיבת תחום הגדרה, מציאת נקודות חיתוך עם הצירים,

מציאת נקודות קיצון וסיווגן, כתיבת תחומי עלייה וירידה, סרטוט סקיצה.

ב. הוכיחו כי הפונקציה היא אי-זוגית.

ג. התבססו על ממצאיכם מהסעיפים הקודמים וסרטטו את הפונקציה

בתחום: $[-5; 5]$ (הוסיפו את סרטוט גרף הפונקציה בתחום $[-5; 0]$

לגרף שסרטטתם בסעיף הקודם).

תשובות סופיות:

חקירה:

(1) תשובות עבור סעיפים i-iv:

א. i. כל x . ii. $\min(-\sqrt{5}, -16), \max(0, 9), \min(\sqrt{5}, -16)$.

iii. עולה: $x > \sqrt{5}, -\sqrt{5} < x < 0, 0 < x < \sqrt{5}$; יורדת: $x < -\sqrt{5}$.

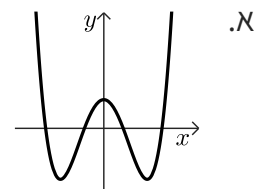
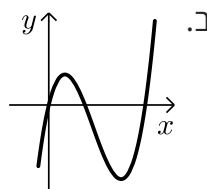
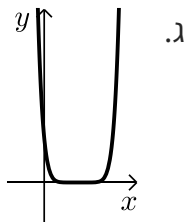
iv. $(0, 9), (-3, 0), (-1, 0), (1, 0), (3, 0)$.

ב. i. כל x . ii. $\max(2, 100), \min(9, -243)$.

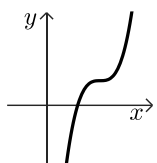
iii. עולה: $x < 2, x > 9$; יורדת: $2 < x < 9$. iv. $(0, 0), (12, 0), (4.5, 0)$.

ג. i. כל x . ii. $\min(6, 0)$. iii. עולה: $x > 6$; יורדת: $x < 6$. iv. $(6, 0), (0, 6^8)$.

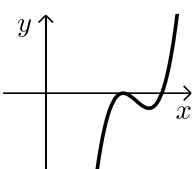
סקיצות עבור שאלה 1:

(2) א. $-6 \leq a \leq 6$. ב. כל x , אין קיצון, עולה בכל תחום הגדרה, $(0, -50)$, סקיצה:

ג. עולה: $x > 0, -2 < x < -\frac{1}{4}, x < -2$; יורדת: $-\frac{1}{4} < x < 0$.

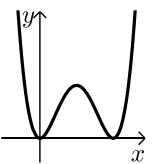
(3) א. $\max(2, 0), \min\left(2\frac{2}{3}, -\frac{4}{27}\right)$. ב. עולה: $x > 2\frac{2}{3}, x < 2$; יורדת: $2 < x < 2\frac{2}{3}$.

ג. $(0, -12), (2, 0), (3, 0)$. ד. ראו גרף בצד:

(4) א. $y = 2x^2(x-4)^2, a = -4$. ב. $(0, 0), (2, 32), (4, 0)$.

ג. עולה: $x > 4, 0 < x < 2$; יורדת: $2 < x < 4$.

ד. $(4, 0), (0, 0)$. ה. חיובית: $x \neq 0, 4$. ראו גרף צד:

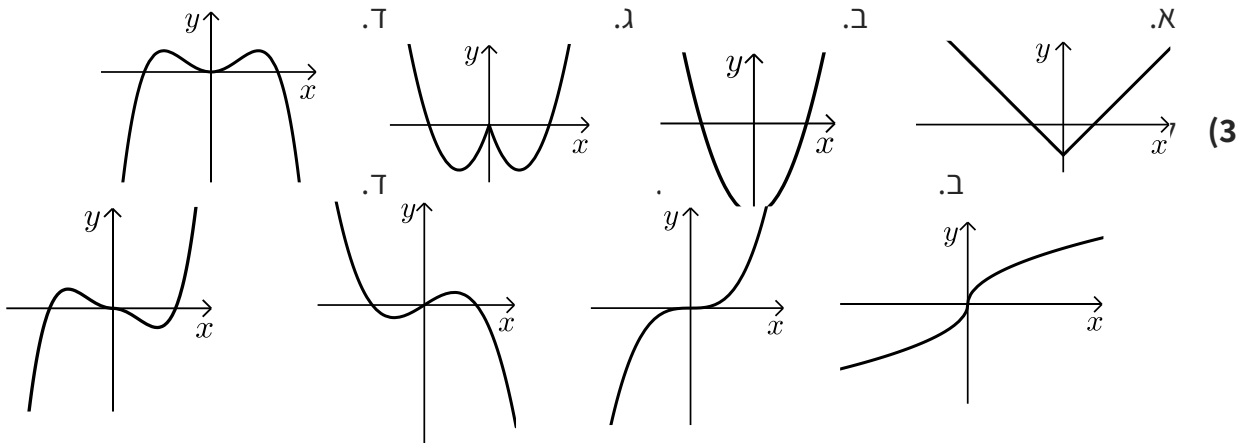

פונקציה זוגית ואי זוגית:

(1) זוגית: ב', ה'. אי-זוגית: ג',

לא זוגית ולא אי-זוגית: א', ד', ו'.

(2) להלן הגרפים:

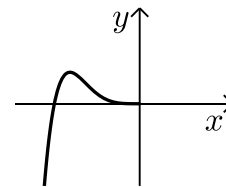
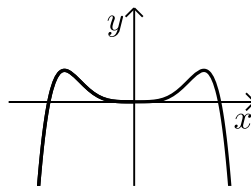
(4) א. $a=0$. ב. תחום הגדרה: $-2 \leq x \leq 0$, חיתוך עם הצירים: $(0,0)$, $(-1.225,0)$,

נקודות קיצון: $\min(-2, -80)$ קצה, $\max(-1, 1)$ קצה, $\min(0,0)$ קצה.

עולה: $-2 < x < -1$, יורדת: $-1 < x < 0$. ג. זוגית.

סרטוט עבור סעיף ד:

סרטוט עבור סעיף א:

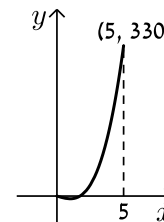
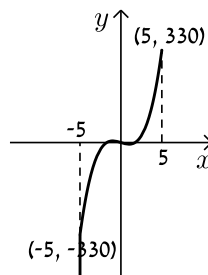
(5) א. תחום הגדרה: $0 \leq x \leq 5$, חיתוך עם הצירים: $(0,0)$, $(\sqrt{3},0)$,

נקודות קיצון: $\max(5, 330)$ קצה, $\min(1, -6)$ קצה, $\max(0,0)$ קצה.

עולה: $1 < x < 5$, יורדת: $0 < x < 1$. ב. אי-זוגית.

סרטוט עבור סעיף ג:

סרטוט עבור סעיף א:

פונקציית שורש:

חקירה:

(1) נתונה הפונקציה: $f(x) = (x-4)\sqrt{x-1}$. חקרו את הפונקציה לפי הסעיפים הבאים:

- א. מציאת תחום ההגדרה.
- ב. מציאת נקודות הקיצון של הפונקציה.
- ג. כתיבת תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- ד. מציאת נקודות החיתוך של גרף הפונקציה עם הצירים.
- ה. מציאת אסימפטוטות המקבילות לצירים.
- ו. סרטוט סקיצה של גרף הפונקציה.

(2) נתונה הפונקציה: $f(x) = x\sqrt{6-x}$. חקרו את הפונקציה לפי הסעיפים הבאים:

- א. מציאת תחום ההגדרה.
- ב. מציאת נקודות הקיצון של הפונקציה.
- ג. כתיבת תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- ד. מציאת נקודות החיתוך של גרף הפונקציה עם הצירים.
- ה. סרטוט סקיצה של גרף הפונקציה.

תשובות סופיות:

- (1) א. $x \geq 1$ ב. $\max(1,0)$, $\min(2,-2)$ קצה
ג. עולה: $x > 2$, יורדת: $1 < x < 2$. ד. $(1,0)$, $(4,0)$. ה. אין.
- (2) א. $x \leq 6$ ב. $\max(4,4\sqrt{2})$, $\min(6,0)$ קצה
ג. עלייה: $x < 4$, ירידה: $4 < x < 6$. ד. $(6,0)$, $(0,0)$.

פונקציית מנה:

חקירה:

(1) נתונה הפונקציה: $f(x) = \frac{6x^2 - 10x + 6}{3x^2 - 10x + 3}$. חקרו את הפונקציה לפי הסעיפים הבאים:

- א. מציאת תחום ההגדרה.
- ב. מציאת נקודות הקיצון של הפונקציה.
- ג. כתיבת תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- ד. מציאת נקודות החיתוך של גרף הפונקציה עם הצירים.
- ה. מציאת אסימפטוטות המקבילות לצירים.
- ו. סרטוט סקיצה של גרף הפונקציה.

(2) לגרף הפונקציה: $f(x) = \frac{ax + 4}{x^2}$ יש נקודת קיצון שבה $x = -8$.

- א. מצאו את a וכתבו את הפונקציה.
- ב. כתבו את תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- ג. מצאו את נקודות החיתוך של הפונקציה עם הצירים.
- ד. מצאו את האסימפטוטות המקבילות לצירים.
- ה. סרטטו סקיצה של גרף הפונקציה.

(3) נתונה הפונקציה: $f(x) = \frac{x-a}{x-1}$, $(a \neq 1)$.

- א. מצאו את תחום ההגדרה של הפונקציה.
 - ב. מצאו את האסימפטוטות של הפונקציה המקבילות לצירים.
 - ג. הביעו באמצעות a את השיעורים של נקודת החיתוך של גרף הפונקציה עם ציר ה- x ועם ציר ה- y .
 - ד. ענו על הסעיפים הבאים:
 - i. מצאו עבור אילו ערכים של a הפונקציה $f(x)$ עולה לכל x בתחום ההגדרה.
 - ii. ישר המשיק לגרף הפונקציה $f(x)$ בנקודה שבה $x = a$ מקביל לישר המשיק לגרף הפונקציה בנקודה שבה: $x = 2$.
- מצאו את הערך של a אם נתון כי הפונקציה עולה לכל x .

(4) נתונה הפונקציה: $f(x) = \frac{ax^2 - 20x + 28}{x^2 + 2a}$

ידוע כי גרף הפונקציה חותך את האסימפטוטה האופקית שלו בנקודה $(0.5, 3)$.

- מצאו את ערך הפרמטר a וכתבו את הפונקציה ואת תחום הגדרתה.
- מצאו את נקודות הקיצון של הפונקציה וקבעו את סוגן.
- כתבו את תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.
- מצאו את נקודות החיתוך של גרף הפונקציה עם הצירים.
- סרטטו סקיצה של גרף הפונקציה.
- העזרו בגרף הפונקציה וקבעו עבור אלו ערכים של k הישר: $y = k$ יחתוך את גרף הפונקציה בנקודה אחת בלבד.

תשובות סופיות:

(1) א. $x \neq 3, x \neq \frac{1}{3}$ ב. $\min\left(-1, 1\frac{3}{8}\right), \max\left(1, -\frac{1}{2}\right)$

ג. תחומי עלייה: $\frac{1}{3} < x < 1$, $-1 < x < \frac{1}{3}$, תחומי ירידה: $x > 3$, $1 < x < 3$ או $x < -1$.

ד. $(0, 2)$ ה. $x = 3, x = \frac{1}{3}, y = 2$

(2) א. $f(x) = \frac{x+4}{x^2}, a = 1$ ב. עולה: $-8 < x < 0$ יורדת: $x < -8, x > 0$

ג. $(-4, 0)$ ד. $x = 0, y = 0$

(3) א. $x \neq 1$ ב. $x = 1, y = 1$ ג. $(a, 0), (0, a)$ ד. i. $a > 1$ ii. $a = 2$

(4) א. $f(x) = \frac{3x^2 - 20x + 28}{x^2 + 6}, a = 3$ כל x

ב. $\min\left(3, -\frac{1}{3}\right), \max(-2, 8)$ ג. עולה: $x < -2, x > 3$ יורדת: $-2 < x < 3$

ד. $(2, 0), \left(0, 4\frac{2}{3}\right), \left(4\frac{2}{3}, 0\right)$ i. $k = 8, -\frac{1}{3}, 3$

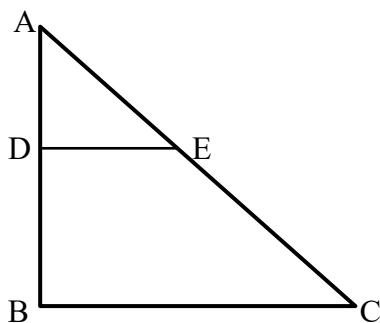
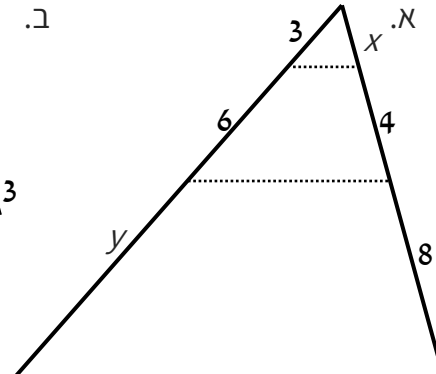
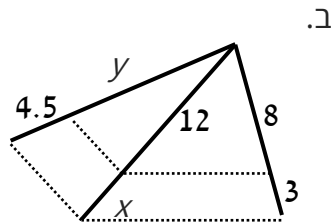
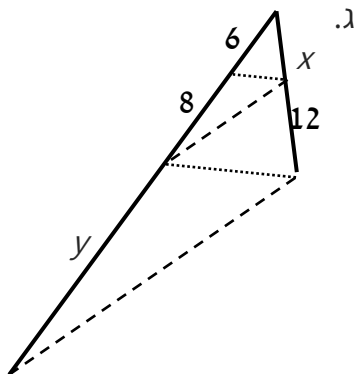
גיאומטריה - פרופורציה ודמיון:

משפט תאלס:

סרטון

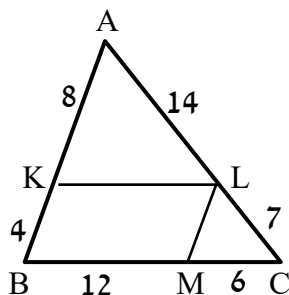
- (1) חשבו את אורכי הקטעים x ו- y בסרטוטים שלפניכם (הקטעים המקווקים מתארים ישרים המקבילים זה לזה). כל המידות נתונות בס"מ:

סרטון

- (2) במשולש שלפניכם נתון $DE \parallel BC$.
כמו כן: $\angle ADE = 90^\circ$
וכן: $AE = BD = 10$ ס"מ, $DE = 8$ ס"מ.
מצאו את אורכי הקטעים AD ו- CE .

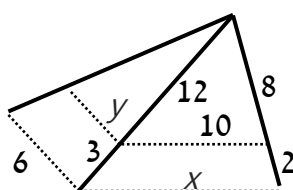
סרטון

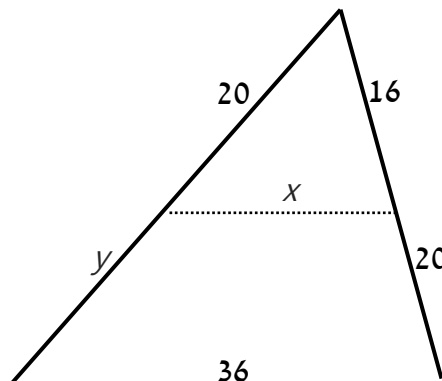
- (3) מרובע KLMB חסום במשולש ABC.
הנתונים המספריים רשומים בסרטוט.
כל המידות הן בס"מ.
הוכיחו כי המרובע הוא מקבילית.

- (4) חשבו את x ואת y בסרטוטים שלפניכם (הקטעים המקווקים מתארים ישרים המקבילים זה לזה). כל המידות נתונות בס"מ:

ב.

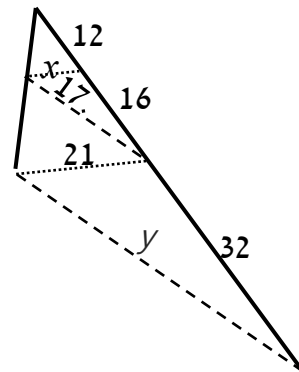
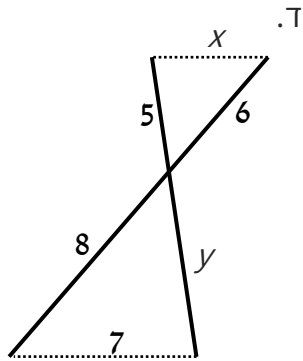

א.

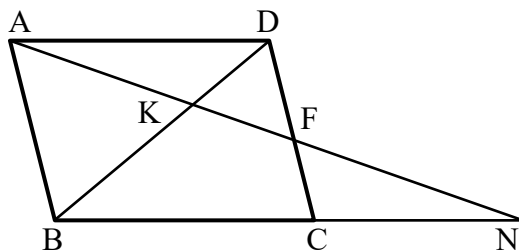

סרטון

ג.

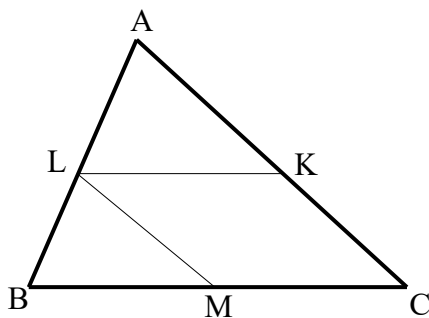

- (5) במקבילית ABCD מעבירים ישר דרך הנקודה A החותך את הצלע CD בנקודה F ונפגש עם המשך BC בנקודה N. הוכיחו את הטענות הבאות:

א. $\frac{NK}{AK} = \frac{AK}{KF}$

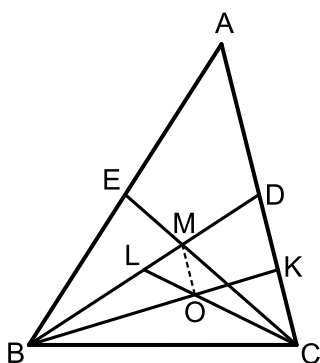
ב. $\frac{BC}{CN} = \frac{DF}{CF}$

סרטון

- (6) בסרטוט נתון: $\frac{AK}{CK} = \frac{CM}{BM} = \frac{AL}{BL}$.
א. הוכיחו: המרובע KLMC הוא מקבילית.
ב. נתון: $AL = 1.5BL$, $BC = 10$ ס"מ. חשבו את אורך הקטע LK.

סרטון

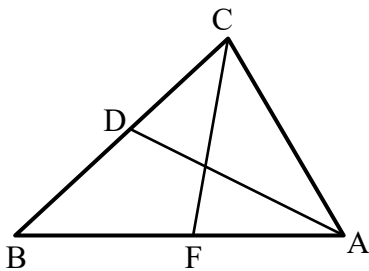

- (7) במשולש ABC מעבירים את התיכונים BD ו-CE אשר נפגשים בנקודה M. במשולש BDC מעבירים את התיכונים BK ו-CL הנפגשים בנקודה O.
א. הוכיחו כי: $3LM = BL$.
ב. הוכיחו כי: $MO \parallel AC$.
ג. נתון: $S_{BLC} = 27$. חשבו את שטח המשולש MOL.

סרטון

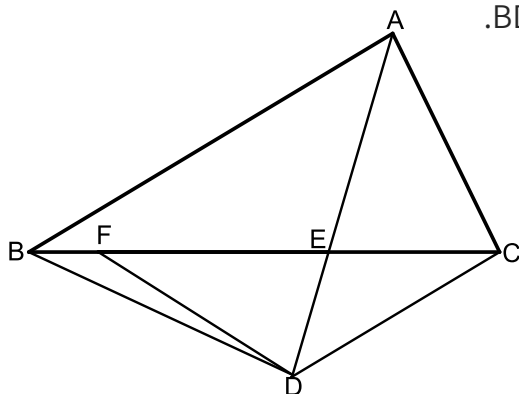

משפט חוצה הזווית:

(1) הקטעים AD ו-CF הם חוצי הזוויות A ו-C בהתאמה במשולש ABC.
נתון: $AB = 18$ ס"מ, $AC = 12$ ס"מ, $CD = 6$ ס"מ.
חשבו את אורך הקטע AF.

סרטון

(2) נתון משולש ABC. הקטע AE חוצה את זווית A של המשולש. ממשיכים את AE עד לנקודה D כך שנוצר המשולש BDC. F היא נקודה על הצלע BC המקיימת: $DF = FE = DC$. הצלע AB מקבילה לצלע DC. א. הוכיחו כי: $AC = EF$.

סרטון

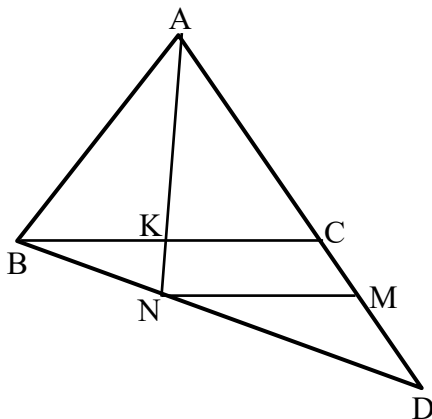

ב. הוכיחו: $\frac{AB}{BE} = \frac{FE}{CE}$.

ג. מסמנים נקודה G על AB ומחברים אותה עם הנקודה D כך ש- $AC \parallel DG$.

ד. הוכיחו כי המרובע ACDG הוא מעוין.

ה. הוכיחו: $\frac{AB}{BE} = \frac{AG}{CE}$.

(3) נתון משולש ABC.

ממשיכים את הצלע AC מהכיוון של C עד לנקודה D.

מחברים את הנקודה D עם הקודקוד B.

מעבירים את הקטע AK אשר חוצה את זווית A במשולש ABC.

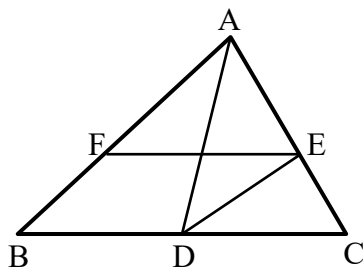
המשך AK חותך את BD בנקודה N.

מעבירים את הקטע MN. נתון: $BC \parallel MN$.

סרטון

הוכיחו: $\frac{AB}{AD} = \frac{CM}{DM}$.

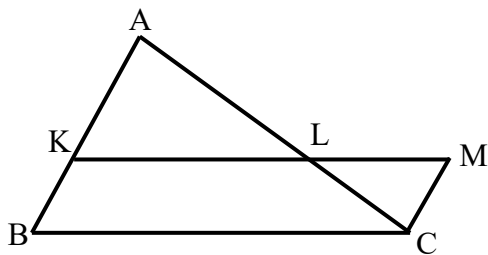

(4) נתון משולש ABC. מעבירים את התיכון AD לצלע BC.
נתון כי DE הוא חוצה זווית ADC.
וכי DF הוא חוצה זווית ADB.
הוכיחו: $EF \parallel BC$.

סרטון

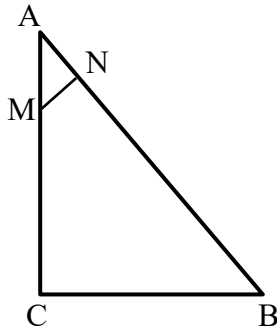
דמיון משולשים:

סרטון

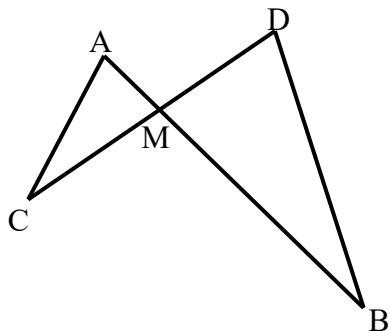
- (1) נתונה מקבילית BKMC.
המשיכו את הצלע BK עד לנקודה A.
הקטע AC חותך את הצלע KM בנקודה L.
הוכיחו: $LC \cdot BC = LM \cdot AC$.

סרטון

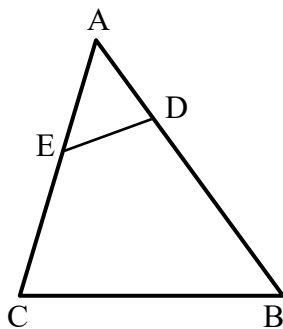
- (2) המשולש ABC הוא ישר זווית ($\angle C = 90^\circ$).
מנקודה M שעל הניצב AC העלו אנך NM ליתר AB.
נתון כי: $AB = 20$ ס"מ, $AN = 4$ ס"מ, $BC = 12$ ס"מ.
מצאו את אורך הקטע AM.

סרטון

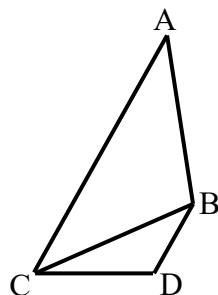
- (3) הישרים AB ו-CD נפגשים בנקודה M.
אורכי הקטעים הם: $AM = 3$ ס"מ, $BM = 10$ ס"מ, $CM = 6$ ס"מ, $DM = 5$ ס"מ.
א. הוכיחו כי: $\triangle AMC \sim \triangle BMD$.
ב. האם $AC \parallel BD$? נמקו.
ג. מצאו את אורכו של AC.
אם נתון כי BD שווה ל-14 ס"מ.

סרטון

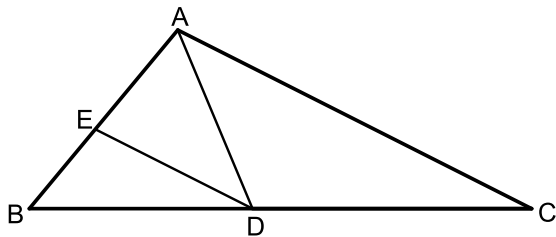
- (4) לפניכם משולש ABC.
מעבירים את הקטע DE אשר יוצר את הגדלים הבאים:
 $AD = 4$ ס"מ, $BD = 11$ ס"מ, $AE = 5$ ס"מ, $CE = 7$ ס"מ.
א. הוכיחו כי: $\triangle ADE \sim \triangle ACB$.
ב. הוכיחו כי את המרובע BCED אפשר לחסום במעגל.

סרטון

- (5) נתונים המשולשים ABC ו-BDC.
ידוע כי: $AC = 16$ ס"מ, $AB = 10$ ס"מ, $BC = 8$ ס"מ, $DC = 5$ ס"מ, $BD = 4$ ס"מ.
א. הוכיחו כי שני המשולשים דומים ורשמו אותם לפי סדר התאמת קודקודיהם.
ב. הוכיחו כי: $AC \parallel BD$.

(6) במשולש ABC הנקודות D ו-E נמצאות

על הצלעות BC ו-AB בהתאמה.

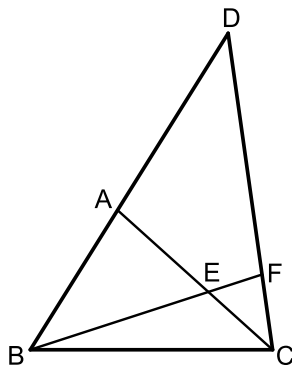
נתון כי: $DE \parallel AC$, $\angle ADC = \angle BED$.

א. הוכיחו: $AD \cdot BD = AB \cdot DE$.

ב. ידוע כי הנקודה D מחלקת

$$\frac{BD}{DC} = \frac{4}{5} \text{ את הצלע BC באופן הבא:}$$

וכי: $AD \cdot BD = 16$. חשבו את המכפלה: $AB \cdot AC$.

(7) מהנקודה D של המשולש BCD מעבירים את הקטע AC

כך שהמשולש ACD הוא שווה שוקיים ($AC = AD$).

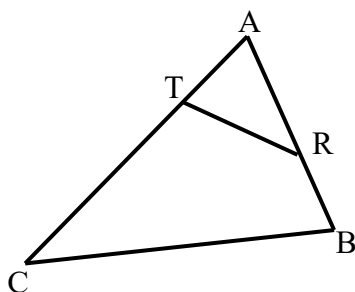
הנקודה F נמצאת על הצלע CD כך שמתקיים:

$$\angle D = \angle CBF, 3 \cdot \angle ACD = \angle BEC$$

א. הוכיחו כי הקטע BF חוצה את זווית B.

ב. הוכיחו כי: $\triangle AEB \sim \triangle FEC$.

$$\text{ג. הוכיחו כי: } \frac{BE}{BC} = \frac{AE}{FC}$$

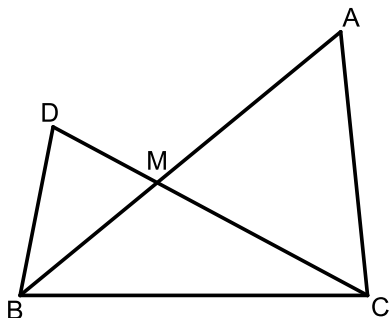
(8) בסרטוט שלפניכם נתון משולש ABC ובו קטע RT

כך שמתקיימים האורכים הבאים:

$$AR = 4 \text{ ס"מ}, BR = 4 \text{ ס"מ}, AT = 6 \text{ ס"מ}, AR = 6 \text{ ס"מ}$$

$$CT = 11 \text{ ס"מ}, S_{ABC} = 60 \text{ סמ"ר}$$

מצאו את שטח המרובע RTCB.

(9) נתון משולש ABC. על הצלע BC של המשולש ABC

בונים משולש נוסף BDC.

הצלעות DC ו-AB נחתכות בנקודה M.

הצלע AB חוצה את זווית B וידוע

$$\text{כי: } 2 \cdot \angle ACD = \angle B$$

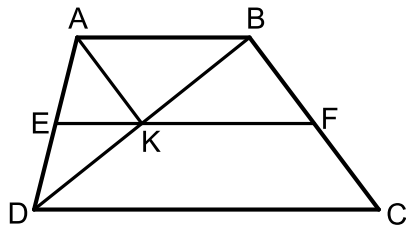
א. הוכיחו: $\triangle ACM \sim \triangle DBM$.

$$\text{ב. הוכיחו: } \frac{AC}{BC} = \frac{AM}{CM}$$

$$\text{ג. נתון כי: } \frac{AM}{CM} = \frac{8}{5} \text{ וכי אורך הצלע BD הוא 6 ס"מ. סכום הצלעות AC ו-BC הוא 19.5 ס"מ.}$$

$$\text{חשבו את היחס: } \frac{S_{BDM}}{S_{BMC}}$$

- 10) המרובע ABCD הוא טרפז, $(AB \parallel CD)$.
 מעבירים את קטע האמצעים EF החותך
 את אלכסון הטרפז BD בנקודה K.
 ידוע כי הקטע AK מקביל לשוק BC של הטרפז.
 א. הוכיחו כי המרובע ABFK הוא מקבילית.
 ב. נסמן: $S_{BKF} = S$.
 הביעו באמצעות S את שטח הטרפז ABCD.

תשובות סופיות:

משפט תאלס:

- (1) א. $x = 2, y = 12$ ב. $x = 4.5, y = 12$ ג. $x = 9, y = 18\frac{2}{3}$
 (2) 6 ס"מ $AD = 6$, $21\frac{1}{3}$ ס"מ $BC = 21\frac{1}{3}$, $16\frac{2}{3}$ ס"מ $CE = 16\frac{2}{3}$. (3) שאלת הוכחה.
 (4) א. $x = 16, y = 25$ ב. $x = 12.5, y = 4.8$ ג. $x = 9, y = 37.5$ ד. $x = 5.25, y = 6\frac{2}{3}$
 (5) שאלת הוכחה.
 (6) א. שאלת הוכחה. ב. 6 ס"מ.
 (7) שאלת הוכחה.

משפט חוצה זווית:

- (1) 8 ס"מ.

דמיון משולשים:

- (1) שאלת הוכחה. (2) 5 ס"מ.
 (3) א. שאלת הוכחה. ב. לא. ג. 8.4 ס"מ.
 (4) א. שאלת הוכחה. ב. שאלת הוכחה.
 (5) א. $\triangle ABC \sim \triangle CDB$. ב. שאלת הוכחה.
 (6) א. שאלת הוכחה. ב. $AB \cdot AC = 36$.
 (7) שאלת הוכחה.
 (8) 50.4 סמ"ר.
 (9) א. שאלת הוכחה. ב. שאלת הוכחה. ג. $\frac{S_{BDM}}{S_{BMC}} = 0.8$.
 (10) א. שאלת הוכחה. ב. $6S$.

טריגונומטריה במישור:

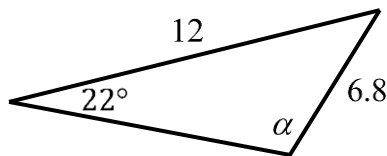
משפט הסינוסים והקוסינוסים:

(1) מצאו את ערכו של $\alpha / x / y$ במשולשים הבאים:

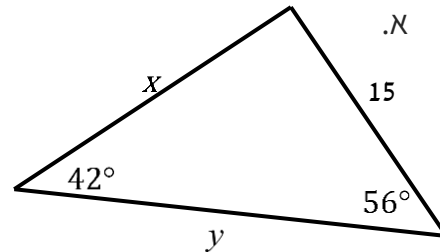
סרטון

ב.

א.

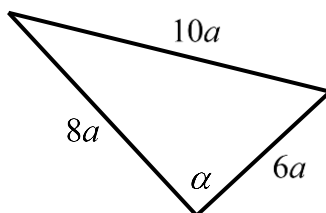

(2) מצאו את ערכו של α / x במשולשים הבאים:

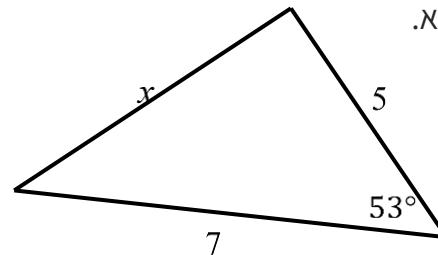
סרטון

ב.

א.

(3) אלכסוני המלבן ABCD נפגשים בנקודה M.

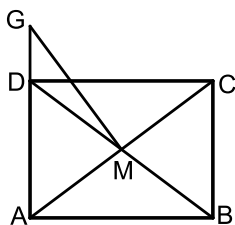
סרטון

הנקודה G נמצאת על המשך הצלע AD.

נתון: 3 ס"מ = AD, 4 ס"מ = AB, 1.2 ס"מ = DG.

מצאו את גודלו של הקטע GM.

(4) BE ו-CF הם תיכונים במשולש ABC הנפגשים בנקודה M.

סרטון

מהנקודה F מעבירים קטע GD כך שמתקיים: AC = DC.

ו- $GD \parallel BE$.

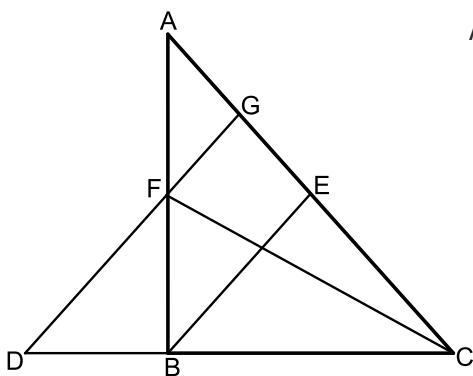
א. הוכיחו: $\frac{AG}{BD} = \frac{3}{4}$.

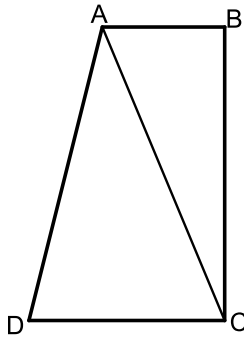
ב. נתון כי: 4 ס"מ = ME.

חשבו את אורך הקטע DG.

ג. נתון כי: $\angle ACD = 48.189^\circ$.

הוכיחו כי המשולש DGC הוא שווה-שוקיים.

(5) המרובע ABCD הוא טרפז ישר זווית ($AB \parallel CD, \angle B = 90^\circ$).

מסמנים את הבסיס: $DC = 3t$ ואת השוק $AD = 4t$.

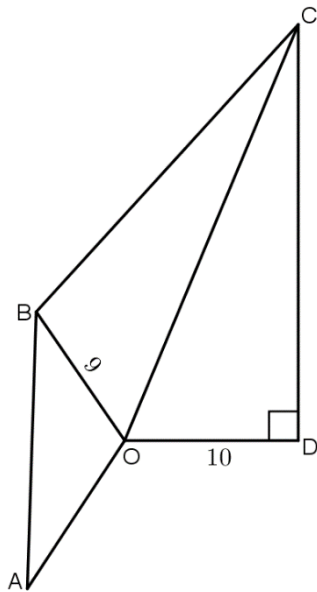
ידוע גם כי: $\angle D = 60^\circ$.

א. הביעו באמצעות t את אורך האלכסון AC.

ב. מצאו את זווית ACB אם ידוע כי $AB = t$.

ג. נתון: $BC = 4\sqrt{3} = 6.928$ ס"מ.

חשבו את שטח הטרפז ABCD.

(6) מהנקודה O מעבירים את הקטעים OA, OB, OC ו-OD.

ידוע כי זווית AOB שווה לזווית COD והיא מסומנת ב- α .

המשולש COD הוא ישר זווית $\angle CDO = 90^\circ$.

נתונים האורכים: $BO = 9$, $DO = 10$.

מסמנים: $BC = 1.4m$, $CD = 1.5m$.

א. הביעו באמצעות m את $\sin \alpha$.

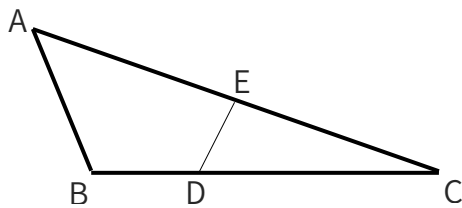
(העזרו במשולש COD ובטא תחילה את CO).

ב. נתון גם כי: $AB = m$. מצאו את m .

אם ידוע כי רדיוס המעגל החוסם

את המשולש AOB הוא $8\frac{2}{3}$.

ג. חשבו את זווית BOC.

(7) הצלע AC במשולש ABC גדולה פי 4 מהצלע AB.

הנקודה E היא אמצע הצלע AC והנקודה D נמצאת

על הצלע BC כך שמתקיים $DC = 2BD$.

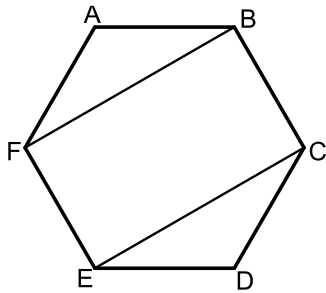
נתון: $BC = b$, $AB = a$.

הביעו באמצעות a ו- b את אורך הקטע DE.

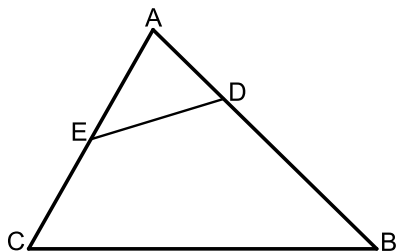
שטחים:

סרטון

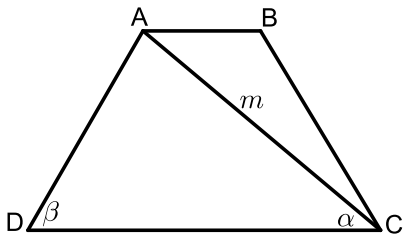
- (1) באיור שלפניכם נתון משושה משוכלל ששטחו הכולל הוא S .
 א. הביעו באמצעות S את אורך צלע המשושה.
 ב. מעבירים אלכסונים במשושה כך שנוצר המלבן BFEC.
 הביעו באמצעות S את שטח המלבן.

סרטון

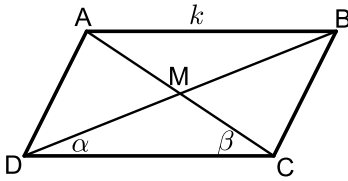

- (2) במשולש ABC אורך הצלע AC הוא 8 ס"מ ואורך הצלע AB הוא 10 ס"מ.
 הנקודה E היא אמצע הצלע AC והנקודה D מקיימת: $AD = 3$ ס"מ.
 ידוע כי: $\frac{DE}{BC} = \frac{2}{5}$.
 א. מצאו את אורך הקטע DE.
 ב. חשבו את רדיוס המעגל החוסם את המשולש ADE.
 ג. חשבו את שטח המרובע BCED.

סרטון

- (3) המרובע ABCD הוא טרפז ($AB \parallel CD$).
 הקטע AC הוא אלכסון בטרפז.
 מסמנים: $AC = m$, $\angle ACD = \alpha$, $\angle ADC = \beta$.
 א. הביעו באמצעות α , β ו- m את אורך הבסיס הגדול DC.
 ב. נתון כי האלכסון AC מקיים: $S_{ADC} / S_{ABC} = 3$.
 הביעו באמצעות α , β ו- m את הבסיס AB.
 ג. חשבו את שטח הטרפז אם ידוע כי: $\alpha = 40^\circ$, $\beta = 60^\circ$ ו- $m = 8$.

(4)

נתונה מקבילית ABCD ובה מעבירים את האלכסונים AC ו-BD אשר נחתכים בנקודה M כמתואר באיור.

מסמנים: $AB = k$, $\angle BDC = \alpha$, $\angle ACD = \beta$.

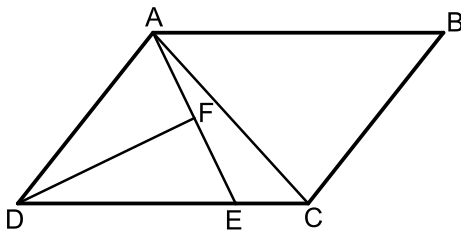
א. הוכיחו כי אלכסוני המקבילית מקיימים: $\frac{AC}{BD} = \frac{\sin \alpha}{\sin \beta}$.

ב. ענו על השאלות הבאות:

i. הביעו באמצעות α , β ו- k את שטח המשולש DMC.

ii. הביעו באמצעות α , β ו- k את שטח המקבילית ABCD.

ג. נתון כי: $\frac{AC}{BD} = 2$. הראו כי שטח המקבילית הוא: $\frac{4k^2 \sin^2 \beta}{\sin(\alpha + \beta)}$.

(5)

המרובע ABCD הוא מקבילית.

הקטע AE מקצה על הצלע DC קטעים

המקיימים: $3CE = DE$.

מעבירים תיכון DF לצלע AE במשולש ADE.

ידוע כי: $\angle ADF = \angle CDF = \alpha$.

מסמנים: $CE = k$.

א. הביעו באמצעות k ו- α את אורך הקטע AE.

ב. מעבירים את האלכסון AC.

הביעו באמצעות k ו- α את היקף המשולש ACE.

ג. היקף המשולש ACE הוא $4.5k$. מצאו את α .

תשובות סופיות:

משפט הסינוסים והקוסינוסים:

$$\alpha = 138.618^\circ \text{ ו} \alpha = 41.382^\circ \text{ ב.} \quad x = 18.58 \text{ מ"ד}, y = 22.2 \text{ מ"ד} \quad (1)$$

$$\alpha = 90^\circ \text{ ב.} \quad x = 5.646 \text{ מ"ד} \quad (2)$$

$$GM = 3.360 \text{ מ"ד} \quad (3)$$

$$DG = 18 \quad (4)$$

$$S_{ABCD} = 16\sqrt{3} \approx 27.712 \text{ דמ"ר} \quad \angle ACB = 16.1^\circ \text{ ב.} \quad AC = t\sqrt{13} \quad (5)$$

$$56.94^\circ \text{ ג.} \quad m = 16 \text{ ב.} \quad \sin \alpha = \frac{1.5m}{\sqrt{100 + 2.25m^2}} \quad (6)$$

$$DE = \sqrt{\frac{1}{9}b^2 - a^2} \quad (7)$$

שטחים:

$$\frac{2}{3}S \text{ ב.} \quad \sqrt{\frac{2S}{\sqrt{27}}} \approx 0.62S \quad (1)$$

$$S = 21.48 \text{ דמ"ר} \quad R = 2 \text{ ב.} \quad DE = 2\sqrt{1.6} = 2.53 \text{ מ"ד} \quad (2)$$

$$S_{ABCD} = 31.2 \text{ ג.} \quad AB = \frac{m \sin(\alpha + \beta)}{3 \sin \beta} \text{ ב.} \quad DC = \frac{m \sin(\alpha + \beta)}{\sin \beta} \quad (3)$$

$$\frac{2k^2 \sin \alpha \sin \beta}{\sin(\alpha + \beta)} \text{ ב. ii.} \quad \frac{k^2 \sin \alpha \sin \beta}{2 \sin(\alpha + \beta)} \text{ ב. i.} \quad (4)$$

$$P_{ACE} = k + 6k \sin \alpha + k\sqrt{25 - 24 \cos 2\alpha} \text{ ב.} \quad AE = 6k \sin \alpha \quad (5)$$

$$\alpha = 14.47^\circ \text{ ג.}$$

משימות לימוד עצמי

משימת לימוד 1 – אינדוקציה מתמטית:

צפו בסרטון , היכנסו ליישומון וענו על השאלות הבאות:

תזכורת: אינדוקציה מתמטית היא שיטה המשמשת להוכחת טענה המתייחסת למספרים טבעיים. בכדי להוכיח שטענה כלשהי מתקיימת לכל מספר טבעי נשתמש בעיקרון האינדוקציה על פיו עלינו להוכיח שמתקיימות שתי הדרישות הבאות:

(1) המספר 1 מקיים את הטענה (שלב הבסיס).

(2) אם מספר טבעי כלשהו מקיים את הטענה אז גם המספר העוקב לו מקיים את הטענה. (שלב הצעד או הנחת האינדוקציה).

כלומר, בשלב הראשון בודקים שהטענה נכונה ל $n=1$, ובשלב השני מניחים שהטענה נכונה למספר טבעי $n=k$ ומוכיחים שהיא נכונה גם עבור $n=k+1$.

אקסיומת האינדוקציה קובעת כי מקיומן של שתי דרישות אלה נובע שהטענה מתקיימת לכל מספר טבעי.

שימו לב: בכל פתרון, חשוב להראות בבירור את שלב הבסיס, את הנחת האינדוקציה ואת ההוכחה.

תזכורת: הגדרת עצרת של מספר טבעי: $n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$ כמו כן מגדירים: $0! = 1$.

(1) הוכיחו באינדוקציה, או בכל דרך אחרת כי השוויון הבא מתקיים לכל n טבעי:

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$$

(2) הוכיחו באינדוקציה, או בכל דרך אחרת כי השוויון הבא מתקיים לכל n טבעי:

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = \left(\frac{n(n+1)}{2} \right)^2$$

(3) הוכיחו באינדוקציה, או בכל דרך אחרת כי השוויון הבא מתקיים לכל n טבעי:

$$1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + \dots + n \cdot n! = (n+1)! - 1$$

(4) דנה רצתה לבדוק אם השוויון הבא מתקיים לכל n טבעי: $1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n^2 + n + 1}{2}$

לשם כך השתמשה באינדוקציה והראתה שאם מניחים שהשוויון נכון עבור $n=k$ טבעי כלשהו, הוא נכון גם לגבי $n=k+1$ והסיקה מכך כי השוויון נכון.

א. בדקו שאכן טענתה של דנה מתקיימת,

(כלומר, הראו כי הטענה נכונה ל- $n=k+1$ כאשר מניחים שהיא נכונה ל- $n=k$).

- ב. בדקו: (1) האם הטענה נכונה עבור $n=3$?
 (2) האם הטענה נכונה עבור $n=1$?
 (3) האם לדעתכם הטענה נכונה עבור n כלשהו?

ג. מה הייתה טעותה של דנה?

ד. תקנו את הביטוי בצד ימין של המשוואה כך שהטענה תהיה נכונה, והוכיחו את נכונותה באינדוקציה.

(5) דני רצה לבדוק אם השוויון הבא מתקיים לכל n טבעי: $2^n = n^2 - n + 2$.
 דני בדק וראה כי השוויון אכן מתקיים עבור $n=1$, $n=2$, $n=3$ והסיק כי השוויון נכון לכל n כי זכר במעורפל שלפי אקסיומת האינדוקציה, אם הטענה נכונה ל- $n=1$, ובנוסף אם בהנחה שהיא נכונה ל- $k=2$ ומראים שהיא נכונה גם ל- $k+1$, אז היא נכונה לכל n .

א. בדקו את טענתו של דני לגבי $n=1$, $n=2$, $n=3$.
 האם הם אכן מקיימים את המשוואה?

ב. האם דני צדק במסקנתו? הוכיחו או הפריכו אותה.

ג. מה הייתה טעותו של דני?

תזכורת:

א. כדי להוכיח באינדוקציה שטענה נכונה עבור כל n טבעי אי-זוגי:

- (1) נבדוק שהטענה נכונה עבור $n=1$.
 (2) מההנחה שהטענה נכונה עבור $n=k$ (הוא מספר טבעי אי-זוגי כלשהו) נוכיח שהטענה נכונה עבור $n=k+2$.

ב. תזכורת: כדי להוכיח באינדוקציה שטענה נכונה עבור כל n טבעי זוגי:

- (1) נבדוק שהטענה נכונה עבור $n=2$.
 (2) מההנחה שהטענה נכונה עבור $n=k$ (הוא מספר טבעי זוגי כלשהו) נוכיח שהטענה נכונה עבור $n=k+2$.

(6) הוכיחו באינדוקציה כי לכל n טבעי אי-זוגי מתקיים:

$$3+7+11+\dots+(2n+1)=\frac{n^2+3n+2}{2}$$

(7) הוכיחו באינדוקציה כי לכל n טבעי זוגי מתקיים:

$$4+10+16+\dots+(3n-2)=\frac{n(3n+2)}{4}$$

(9) הוכיחו באינדוקציה, או בכל דרך אחרת, כי לכל n טבעי מתקיים:

$$4+7+10+13+\dots+(3n+1)=\frac{n}{2}(3n+5)$$

(10) הוכיחו באינדוקציה, או בכל דרך אחרת, כי לכל n טבעי מתקיים:

$$1 \cdot 1 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 9 + \dots + n \cdot 3^{n-1} = \frac{1}{4}(3^n(2n-1)+1)$$

(11) הוכיחו באינדוקציה, או בכל דרך אחרת, כי לכל n טבעי מתקיים:

$$\frac{1 \cdot 2!}{2} + \frac{2 \cdot 3!}{4} + \frac{3 \cdot 4!}{8} + \dots + \frac{n \cdot (n+1)!}{2^n} = \frac{(n+2)!}{2^n} - 2$$

תשובות סופיות:

(1) נבדוק עבור $n=1$: $\frac{1(1+1)}{2} = 1$. התקבל פסוק אמת.

הנחת האינדוקציה עבור $n=k$: $1+2+3+\dots+k = \frac{k(k+1)}{2}$.

נוכיח כי הטענה מתקיימת עבור $n=k+1$.

צ"ל: $1+2+3+\dots+k+(k+1) = \frac{(k+1)(k+2)}{2}$.

נקבל: $\frac{k \cdot (k+1)}{2} + (k+1) = \frac{k \cdot (k+1) + 2 \cdot (k+1)}{2} = \frac{(k+1)(k+2)}{2}$.

(2) נבדוק עבור $n=1$: $1^3 = \left(\frac{1(1+1)}{2}\right)^2 = 1^2$. התקבל פסוק אמת.

הנחת האינדוקציה עבור $n=k$: $1^3 + 2^3 + \dots + k^3 = \left(\frac{k(k+1)}{2}\right)^2$.

נוכיח כי הטענה מתקיימת עבור $n=k+1$, צ"ל:

$$1^3 + 2^3 + \dots + k^3 + (k+1)^3 = \left(\frac{(k+1)(k+2)}{2}\right)^2$$

נקבל: $\left(\frac{k(k+1)}{2}\right)^2 + (k+1)^3 = \frac{k^2(k+1)^2}{4} + (k+1)^3 = (k+1)^2 \left(\frac{k^2}{4} + k + 1\right) =$

$$= (k+1)^2 \left(\frac{k^2 + 4k + 4}{4}\right) = \frac{(k+1)^2 (k+2)^2}{2^2} = \left(\frac{(k+1)(k+2)}{2}\right)^2$$

(3) שלב הבסיס: נבדוק עבור $n=1$: $1 \cdot 1! = (1+1)! - 1 = 1$. התקבל פסוק אמת.

הנחת האינדוקציה עבור $n=k$: $1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + \dots + k \cdot k! = (k+1)! - 1$.

נוכיח כי הטענה מתקיימת עבור $n=k+1$, צ"ל:

$$1 \cdot 1! + \dots + k \cdot k! + (k+1) \cdot (k+1)! = (k+2)! - 1$$

$$(k+1)! - 1 + (k+1) \cdot (k+1)! = (k+1)! (k+1+1) - 1 = (k+2)(k+1)! - 1 = (k+2)! - 1$$

(4) ב. (1) לא (2) לא (3) לא.

ג. דנה לא ביצעה את הצעד הראשון בהוכחת האינדוקציה - בדיקה עבור $n=1$. ד. $\frac{n^2+n}{2}$.

(5) א. כן. ב. לא, אפשר להפריך ע"י בדיקה של $n=4$ למשל.

ג. דני ביצע את הצעד הראשון אבל שגה בהנחת האינדוקציה כאשר הניח $k=2$ ולא $n=k$.

(6) שאלת הוכחה.

(7) שאלת הוכחה.

משימת לימוד 2 – מעגל היחידה:

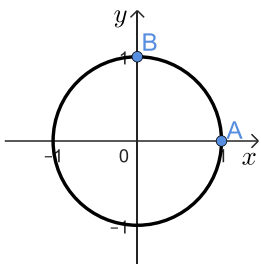
צפו בסרטון וענו על השאלות הבאות:

חלק א' – היכרות עם מעגל היחידה

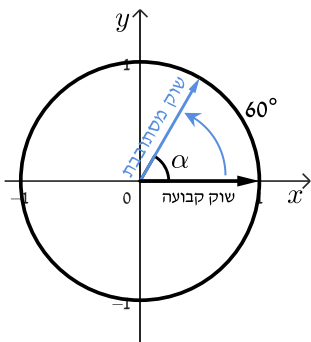
תזכורת: מעגל היחידה הוא מעגל שמרכזו בראשית הצירים ואורך הרדיוס שלו הוא יחידה אחת.

1 הביטו בסרטוט והשלימו את המשפטים הבאים:

- שיעורי הנקודה A: _____
- שיעורי הנקודה B: _____
- שיעור ה- x של נקודות על מעגל היחידה הוא בין _____ ל- _____
- שיעור ה- y של נקודות על מעגל היחידה הוא בין _____ ל- _____

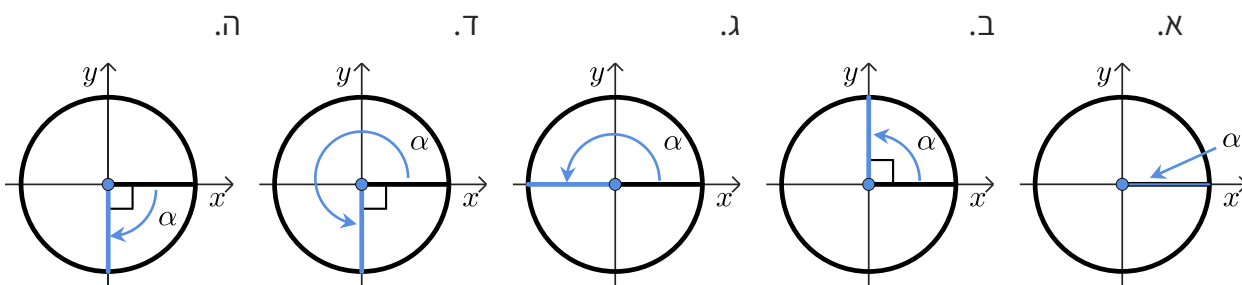
הגדרת זווית במעגל היחידה - זוויות מרכזית שיש לה שוק אחת קבועה מונחת על הכיוון החיובי של ציר x והשוק השנייה מתקבלת מסיבוב של רדיוס המעגל. סיבוב נגד כיוון השעון יוצר זווית חיובית, סיבוב עם כיוון השעון יוצר זווית שלילית.

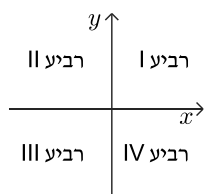
דוגמה:

בציור משמאלכם מתוארת זווית α בת 60° , כאשר הרדיוס השחור מייצג את השוק הקבועה, והרדיוס בכחול את השוק שנעה נגד כיוון השעון.

2 קבעו את גודל הזווית α בכל אחד מהשרטוטים הבאים:

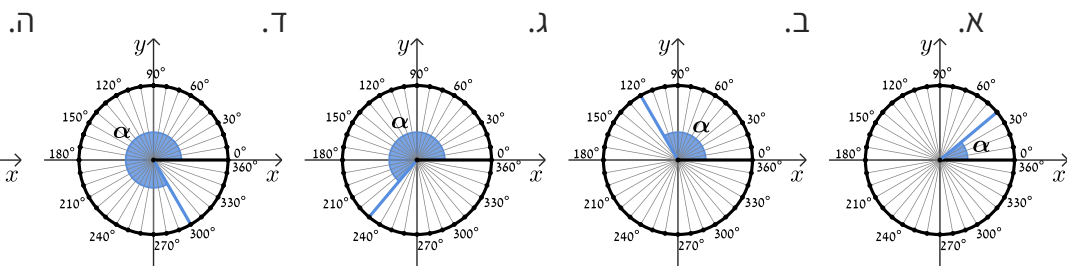

תזכורת:

מערכת הצירים מחלקת את המישור לארבעה רביעים באופן הבא:

(3) השלימו את גודל הזווית α והרביע המתאים עבור כל אחד מהשרטוטים שלפניכם:

(4) העזרו ביישומון והשלימו את המשפטים הבאים:

- זווית בת 100° נמצאת ברביע ה _____.
- זווית בת 390° נמצאת ברביע ה _____.
- זווית בת 750° נמצאת ברביע ה _____.
- זווית בת -30° נמצאת ברביע ה _____.
- זווית בת -200° נמצאת ברביע ה _____.

(5) עבור כל משפט הקיפו בעיגול את התשובות הנכונות:

- אם השוק המסתובבת נמצאת ברביע בראשון, הזווית יכולה להיות:
(1) 90° (2) 400° (3) 720° (4) 120° (5) -300°
- אם השוק המסתובבת נמצאת על ציר ה x , הזווית יכולה להיות:
(1) 0° (2) 270° (3) 720° (4) 180° (5) -90°
- אם השוק המסתובבת נמצאת על ציר ה y , הזווית יכולה להיות:
(1) 0° (2) 270° (3) 720° (4) 180° (5) -90°
- אם השוק המסתובבת נמצאת ברביע השלישי, הזווית יכולה להיות:
(1) 129° (2) 190° (3) 560° (4) 180° (5) -110°
- אם השוק המסתובבת נמצאת ברביע הרביעי, הזווית יכולה להיות:
(1) 0° (2) 270° (3) 710° (4) 280° (5) -30°

חלק ב' - הגדרת פונקציות טריגונומטריות במעגל היחידה

צפו בסרטון , היעזרו ביישומון , וענו על השאלות הבאות:

יישומון

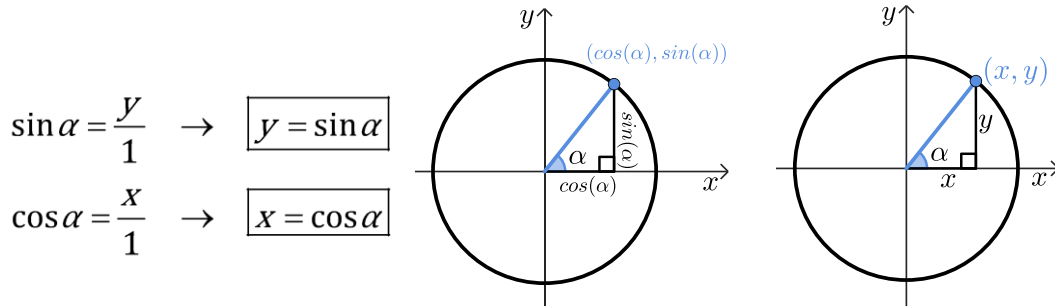

תזכורת:

נקודה על מעגל היחידה תסומן ב- (x, y) ומייצגת זווית α חיובית כפי שהגדרנו מקודם.

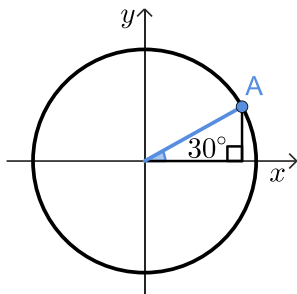
- שיעור ה- x של נקודה על מעגל היחידה שווה ל- $\cos \alpha$.
- שיעור ה- y של נקודה על מעגל היחידה שווה ל- $\sin \alpha$.

סימון נקודה על מעגל היחידה ערכי שיעורי הנקודה כתלות בזווית

דוגמא:

נמצא את שיעורי הנקודה A המתאימה לזווית בת 30° לפי השלבים הבאים:

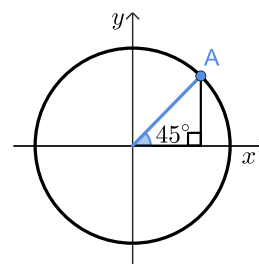
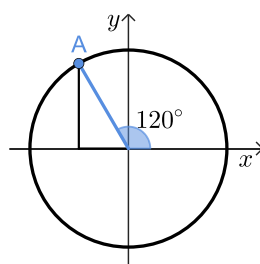
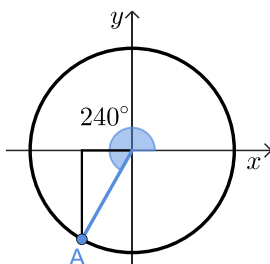
- חישוב שיעור ה- x של הנקודה: $\cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$
- חישוב שיעור ה- y של הנקודה: $\sin 30^\circ = \frac{1}{2}$
- כתיבת שיעורי הנקודה A: $\left(\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2} \right)$

(6) בכל אחד מהסרטונים מצא את שיעורי הנקודה A המתאימה לזווית המסורטטת:

א.

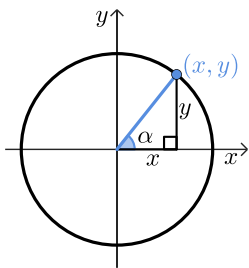
ב.

ג.

(7) השלימו את הטבלה הבאה (במקרה ויש יותר מאופציה אחת לתשובה, הציעו דוגמה אחת):

זווית	שיעור הנקודה	רביע/על ציר
60°		
	$(\sqrt{3}/2, 1/2)$	
330°		
	$(-1, 0)$	
-45°		
750°		
225°		
		רביעי

(8) השלימו את החסר:

א. לכל נקודה $A(x, y)$ על מעגל היחידה תחום הערכים

של שיעורי הנקודה הם: $__ \leq x \leq __$, $__ \leq y \leq __$.

ב. לכל נקודה מתאימה $A(x, y)$ על מעגל היחידה מתאימה

זווית α , כך ששיעורי הנקודה ניתנים לכתיבה באופן הבא: $A(\cos \alpha, \sin \alpha)$

ולכן טווח הערכים של הפונקציות $\sin \alpha$ ו- $\cos \alpha$ הוא: $__ \leq \sin \alpha \leq __$, $__ \leq \cos \alpha \leq __$.

חלק ג' - זהויות טריגונומטריות

צפו בסרטון וענו על השאלות הבאות:

(9) המרובע ABCD הוא מלבן.

א. הוכיחו: $\triangle ADO \cong \triangle BCO$.

ב. השלימו את המשפטים הבאים (הביעו באמצעות α לפי הצורך):

(1) $\angle AOD = \underline{\hspace{2cm}}$

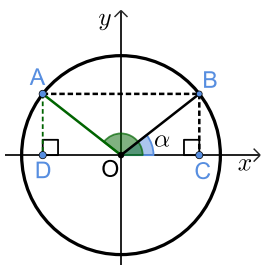
(2) $\angle AOC = \underline{\hspace{2cm}}$

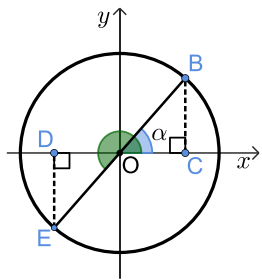
(3) שיעורי הנקודה B הם $(\underline{\hspace{1cm}}, \underline{\hspace{1cm}})$.

(4) שיעורי הנקודה A הם $(\underline{\hspace{1cm}}, \underline{\hspace{1cm}})$.

(5) $\sin(180^\circ - \alpha) = \underline{\hspace{2cm}}$, ולכן מתקיימת הזהות: $y_A = y_B$

(6) $\cos(180^\circ - \alpha) = \underline{\hspace{2cm}}$, ולכן מתקיימת הזהות: $x_A = -x_B$

10) הקטע BE עובר דרך ראשית הצירים.

א. הוכיחו: $\triangle EDO \cong \triangle BCO$.

ב. השלימו את המשפטים הבאים (הביעו באמצעות α לפי הצורך):

(1) $\angle EOD = \underline{\hspace{2cm}}$

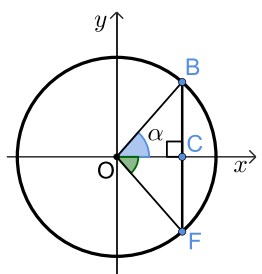
(2) $\angle EOC = \underline{\hspace{2cm}}$

(3) שיעורי הנקודה B הם $(\underline{\hspace{1cm}}, \underline{\hspace{1cm}})$

(4) שיעורי הנקודה E הם $(\underline{\hspace{1cm}}, \underline{\hspace{1cm}})$

(5) $\sin(180^\circ + \alpha) = \underline{\hspace{2cm}}$, ולכן מתקיימת הזהות: $y_E = -y_B$

(6) $\cos(180^\circ + \alpha) = \underline{\hspace{2cm}}$, ולכן מתקיימת הזהות: $x_E = -x_B$

11) הקטע BF מאונך לציר ה-x.

א. הוכיחו: $\triangle FDO \cong \triangle BCO$.

ב. השלימו את המשפטים הבאים (הביעו באמצעות α לפי הצורך):

(1) $\angle FOC = \underline{\hspace{2cm}} = 360^\circ - \alpha$

(2) שיעורי הנקודה B הם $(\underline{\hspace{1cm}}, \underline{\hspace{1cm}})$

(3) שיעורי הנקודה F הם $(\underline{\hspace{1cm}}, \underline{\hspace{1cm}})$

(4) $\sin(360^\circ - \alpha) = \underline{\hspace{2cm}}$, ולכן מתקיימת הזהות: $y_F = -y_B$

(5) $\cos(360^\circ - \alpha) = \underline{\hspace{2cm}}$, ולכן מתקיימת הזהות: $x_F = x_B$

לסיכום:

הזהויות של המעגל הטריגונומטרי:

רביע	סינוס	קוסינוס	טנגנס
II	$\sin(180^\circ - \alpha) = \sin \alpha$	$\cos(180^\circ - \alpha) = -\cos \alpha$	$\tan(180^\circ - \alpha) = -\tan \alpha$
III	$\sin(180^\circ + \alpha) = -\sin \alpha$	$\cos(180^\circ + \alpha) = -\cos \alpha$	$\tan(180^\circ + \alpha) = \tan \alpha$
IV	$\sin(-\alpha) = -\sin \alpha$	$\cos(-\alpha) = \cos \alpha$	$\tan(-\alpha) = -\tan \alpha$
סימנים			

(12) השלימו את השוויונות הבאים בהתאם לזהויות שבכל רביע:

רביע IV	רביע III	רביע II
$\sin(-\alpha) = -\sin \alpha$ $\cos(-\alpha) = \cos \alpha$ $\sin(360^\circ - \alpha) = -\sin \alpha$ $\cos(360^\circ - \alpha) = \cos \alpha$	$\sin(180^\circ + \alpha) = -\sin \alpha$ $\cos(180^\circ + \alpha) = -\cos \alpha$	$\sin(180^\circ - \alpha) = \sin \alpha$ $\cos(180^\circ - \alpha) = -\cos \alpha$
$\sin(-30^\circ) = \sin 330^\circ = -\sin(\quad)$	$\sin 200^\circ = -\sin(\quad)$	$\sin 150^\circ = \sin(\quad)$
$\sin(\quad) = \sin(\quad) = -\sin 70^\circ$	$\sin(\quad) = -\sin 40^\circ$	$\sin(\quad) = \sin 40^\circ$
$\cos(-30^\circ) = \cos 330^\circ = \cos(\quad)$	$\cos 200^\circ = -\cos(\quad)$	$\cos 150^\circ = -\cos(\quad)$
$\cos(\quad) = \cos(\quad) = \cos 70^\circ$	$\cos(\quad) = -\cos 40^\circ$	$\cos(\quad) = -\cos 40^\circ$

(13) העבירו את הביטויים הבאים לביטויים עם זווית ברביע הראשון. אין צורך לחשב את ערך הביטוי.

$$\sin 120^\circ, \cos 150^\circ, \tan 160^\circ, \cot 130^\circ, \sin 215^\circ$$

(14) העבירו את הביטויים הבאים לביטויים עם זווית ברביע הראשון. אין צורך לחשב את ערך הביטוי.

$$\cos 245^\circ, \tan 230^\circ, \cot 200^\circ, \sin 300^\circ, \cos 310^\circ$$

(15) ענו ללא שימוש במחשבון:

$\sin 150^\circ =$	$\tan 225^\circ =$	$\cos(-45^\circ) =$
$\cos 210^\circ =$	$\sin 315^\circ =$	$\sin 510^\circ =$
$\tan 120^\circ =$	$\cos 120^\circ =$	$\cos 930^\circ =$
$\sin 330^\circ =$	$\tan(-30^\circ) =$	$\tan(-225^\circ) =$

(16) חשבו את ערכי הביטויים הבאים:

א. $(\sin 240^\circ \cdot \tan 150^\circ + \cos(-60^\circ))^2$

ב. $8\sin^2 150^\circ \cdot \tan 135^\circ - 2 \cdot \sin 135^\circ \cdot \cos(-135^\circ)$

ג. $\frac{\cos 225^\circ}{\sin(-225^\circ) - \cos 315^\circ} + \tan^2 210^\circ$

תשובות סופיות:

- (1) א. $(1,0)$ ב. $(0,1)$ ג. בין 1 ל-1 ד. בין 1 ל-1.
- (2) א. $\alpha = 0^\circ$ ב. $\alpha = 90^\circ$ ג. $\alpha = 180^\circ$ ד. $\alpha = 270^\circ$ ה. $\alpha = -90^\circ$
- (3) א. $\alpha = 40^\circ$, רביע ראשון ב. $\alpha = 120^\circ$, רביע שני ג. $\alpha = 230^\circ$, רביע שלישי ד. $\alpha = 300^\circ$, רביע רביעי ה. $\alpha = -30^\circ$, רביע רביעי
- (4) א. רביע שני ב. רביע ראשון ג. רביע ראשון ד. רביע רביעי ה. רביע שני.
- (5) א. $(5), (2)$ ב. $(1), (3), (4), (5)$ ג. $(2), (5)$ ד. $(2), (3), (5)$ ה. $(3), (4), (5)$.
- (6) א. $A\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right)$ ב. $A\left(-\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$ ג. $A\left(-\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$
- (7) להלן טבלה (מחולקת לשתי טבלאות):

זווית	שעור הנקודה	רביע/על ציר
60°	$\left(\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$	ראשון
30°	$\left(\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}\right)$	ראשון
330°	$\left(\frac{\sqrt{3}}{2}, -\frac{1}{2}\right)$	רביעי
180°	$(-1, 0)$	ציר x

זווית	שעור הנקודה	רביע/על ציר
-45°	$\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$	רביעי
750°	$\left(\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}\right)$	ראשון
225°	$\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$	שלישי
300°	$\left(\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$	רביעי

- (8) א. $-1 \leq y \leq 1, -1 \leq x \leq 1$ ב. $-1 \leq \cos \alpha \leq 1, -1 \leq \sin \alpha \leq 1$
- (9) א. הוכחה. ב. α (1) ב. $180^\circ - \alpha$ (2) ב. $(\cos \alpha, \sin \alpha)$ (3) ב. $(\cos(180^\circ - \alpha), \sin(180^\circ - \alpha))$ (4) ב. $\sin(180^\circ - \alpha) = \sin \alpha$ (5) ב. $\cos(180^\circ - \alpha) = -\cos \alpha$ (6)
- (10) א. הוכחה. ב. α (1) ב. $180^\circ + \alpha$ (2) ב. $(\cos \alpha, \sin \alpha)$ (3) ב. $(\cos(180^\circ + \alpha), \sin(180^\circ + \alpha))$ (4) ב. $\cos(180^\circ + \alpha) = -\cos \alpha$ (6) ב. $\cos(180^\circ + \alpha) = -\sin \alpha$ (5)

- (11) א. הוכחה. ב. (1) $-\alpha$ ב. (2) $(\cos \alpha, \sin \alpha)$
 ב. (3) $(\cos \alpha, -\sin \alpha)$ ב. (4) $\sin(360^\circ - \alpha) = \sin(-\alpha) = -\sin \alpha$
 ב. (5) $\cos(360^\circ - \alpha) = \cos(-\alpha) = \cos \alpha$

(12) להלן טבלה:

IV רביע	III רביע	II רביע
$\sin(-\alpha) = -\sin \alpha$ $\cos(-\alpha) = \cos \alpha$ $\sin(360^\circ - \alpha) = -\sin \alpha$ $\cos(360^\circ - \alpha) = \cos \alpha$	$\sin(180^\circ + \alpha) = -\sin \alpha$ $\cos(180^\circ + \alpha) = -\cos \alpha$	$\sin(180^\circ - \alpha) = \sin \alpha$ $\cos(180^\circ - \alpha) = -\cos \alpha$
$\sin(-30^\circ) = \sin 330^\circ = -\sin(30^\circ)$	$\sin 200^\circ = -\sin(20^\circ)$	$\sin 150^\circ = \sin(30^\circ)$
$\sin(-70^\circ) = \sin(290^\circ) = -\sin 70^\circ$	$\sin(220^\circ) = -\sin 40^\circ$	$\sin(140^\circ) = \sin 40^\circ$
$\cos(-30^\circ) = \cos 330^\circ = \cos(30^\circ)$	$\cos 200^\circ = -\cos(20^\circ)$	$\cos 150^\circ = -\cos(30^\circ)$
$\cos(-70^\circ) = \cos(290^\circ) = \cos 70^\circ$	$\cos(220^\circ) = -\cos 40^\circ$	$\cos(140^\circ) = -\cos 40^\circ$

(13) $\sin 120^\circ = \sin 60^\circ$, $\cos 150^\circ = -\cos 30^\circ$, $\tan 160^\circ = -\tan 20^\circ$

$\cot 130^\circ = -\cot 50^\circ$, $\sin 215^\circ = -\sin 35^\circ$

(14) $\cos 245^\circ = -\cos 65^\circ$, $\tan 230^\circ = \tan 50^\circ$, $\cot 200^\circ = \cot 20^\circ$

$\sin 300^\circ = -\sin 60^\circ$, $\cos 310^\circ = \cos 50^\circ$

(15) להלן פתרונות:

$\sin 150^\circ = \frac{1}{2}$	$\tan 225^\circ = 1$	$\cos(-45^\circ) = \frac{\sqrt{2}}{2}$
$\cos 210^\circ = -\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\sin 315^\circ = -\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\sin 315^\circ = -\frac{\sqrt{2}}{2}$
$\tan 120^\circ = -\sqrt{3}$	$\cos 120^\circ = -\frac{1}{2}$	$\cos 120^\circ = -\frac{1}{2}$
$\sin 330^\circ = -\frac{1}{2}$	$\tan(-30^\circ) = -\frac{1}{\sqrt{3}}$	$\tan(-30^\circ) = -\frac{1}{\sqrt{3}}$

(16) א. 1. ב. -1. ג. $\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{3}$